

Szerkesztőség: Kádóhivatal
és nyomda: Br. Reg. Ferdinánd (József Köherceg-ut) 4.
Telefon: 151, Sörgőnyom: Közlöny, Arad, :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosa, kiadása és rotációs nyomása, Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Eltérítési árak: Évente 1080, félévre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Kétféle havonta 50 Lej. Kétféle, :: Egyes szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetéseik tarján szerkeszt.

XLVII. évfolyam, 103. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1932. május 6.

Aradra is eljöhhetnek

Charles Rist és Roger Auboin urakat, akik elhatározták, hogy egy kis vidéki körutazással élénkítik fel romániai tanulmányutjukat. Meg lehet érteni, hogy a francia szakértők unják már a minisztériumok aktahalmazait és levegőváltásnak érzik szükségét. Különösen már csak azért is, mert véleményük szerint ez az ország azért nem bír a világválságból zöldágra vergődni, mert egyfelől „örült pazarlás” folyik a köztisztviselők fizetési körül, másfelől pedig az adószedő adminisztráció nem szorítja ki eléggé kiméletlenül polgáraitól az államot illető adót...

Nos, ha igaz a hír és csakugyan hiszik is azt, amit róluk irnak és nekik tulajdonítanak, ezek a francia urak minden bizonnyal fel kell, hogy keressék Aradot is. Már előre is meg lehetnek róla győződve, hogy ez a nagy többségben még mindig szinmagyar lakosságú város, a régi, hagyományos vendégszeretettel fogja őket fogadni. Ha igaz a hír és komoly a terv, ezek az urak minden bizonnyal nem az obligát kulturpalotai kalauzolásra lesznek kíváncsiak, hanem a hozzá oly közel fekvő „Sóhajok Házára”, amint az aradi modern terminológia a pénzügyigazgatóság épületét nevezi. Semmiesetre sem fog ártani, ha a francia urak betekintést nyernek az aradi adókiivetési front gránátöltéseibe és lövészárkaiba, hiszen van itt látnivaló elég. Gazdasági életünk piaci ma inkább hasonlatosak az 1919-es év verduin, Somme- és Marne-menti tájaihoz, mint olyan területekhez, ahol némi élet valóban felfedezhető lenne. Baedekerjeink; a fizetésképtelenségek és csődök, az árverések és végkiürítések hivatalos listái a legkiválóbb magyarázattal szolgálnak arra, mi minden történt itt az elmúlt évtized alatt, hogyan kellett feladni a legbiztosabb pozícióikat is a többévtizedes multa visszatekintő kereskedelmi és ipari vállalatainknak az adó-tankok és pergőtűzek egyre fokozódó támadásai közepette.

Amidőn az állam maga közel kétnyomdár lejjel adósa az ország köztisztviselőinek és nyugdíjasainak, tehát kétnyomdár lejt tart vissza a normális forgalomból, nem csodálható, hogy ma már nemcsak az iparos, a kereskedő fizetésképtelen, hanem az ügyvéd, az orvos, a vállalkozó is, — miután ők sem jutnak hozzá követeléseikhez. Arad egykor az első helyek egyikét foglalta el az ország legtöbb adót fizető városainak a sorában: feltétlenül tanulságos lesz tehát, ha a francia urak utánanéznek: mi minden is történt azóta és mik azok az okok, amelyek ténylegesen fizetésképtelenné teszik Arad lakosságát...? Rá fognak jönni, hogy nem az adók behajtásának „irgalmasságában” keresendő a hiba, hanem a gazdasági kormányzat eddigi rendszerében és szellemében, amely követelt és végrehajtott, leépített és redukált eddig szörnyű szakadatlansággal, anélkül, hogy egyszer is adott, helyreépítést volna valamit.

A hallgatag Astra-gyári munkatermek, a konverzió által fejbcsujtott pénzüzetek az egykori nagy vállalatoknak üresen tátongó, elhagyott helyiségei, mind-mind a legékebben szóló illusztrációi lesznek állításaink igazságának... Legyen szerencsénk messieurs...! S ha a mulatság nem is lesz zavartalan, vizsgálódjanak...! Végeredményben mégis csak mi fizetjük meg az árát.

A Nemzeti Agrárpárt kerületi értekezletet tart Aradon

D. R. Ioanitescu és Istrati Micescu bejelentették belépésüket Goga pártjába — Manoilescu Mihály új politikai pártot alakít — Az új párt a jelenlegi kormányzat ellen küzd — Szünetel a politikai pártok kormánybuktató akciója

Goga Octaviánt párthivei Aradra várják

Érdekes eseménye lesz holnap Arad politikai életének. A Goga vezetése alatt megalakult Nemzeti Agrárpárt kerületi értekezletet tartott Zrinyi-uccai helyiségében. Az értekezleten résztvesznek az újonnan alakult párt összes megyei tagozatainak kiküldöttei és természetesen az aradi pártfrakció tagjai is. Arról, hogy az értekezleten ki fog elnökölni, még nem történt döntés. Nem lehetetlen, hogy az elnöki tisztet Goldis László volt miniszter fogja betölteni, abban az esetben, ha egészségi állapota ezt nem engedné meg, akkor Moldovan Silvius dr. fog az egyébként bizalmas jellegű értekezleten elnökölni. Nem érdektelen megemlíteni, hogy szó volt arról is, hogy az értekezleten megjelenik a párt vezére, Goga Octavian is. A volt belügyminiszter látogatása azonban értesüléseink szerint elmarad, de nem valószínű, hogy a közeljövőben Goga Octavian, mégis Aradra jön.

Új belépések a Nemzeti Agrárpártba

Itt írjuk meg azt is, hogy bucuresti-i politikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy D. R. Ioanitescu, a nemzeti-parasztpárti kormány volt belügyi alminisztere, valamint Istrati Micescu, aki még csak nemrégiben Brătianu György liberális-pártjának volt a tagja, a közeljövőben belépnek Goga Nemzeti Agrárpártjába. Politikai körökben a hírt élénken kommentálják.

Manoilescu Mihály viszont élénk akciót kezdett egy független alakulat létesítése érdekében, amely a jelenlegi kormányzati rezsim ellen küzdene. A volt bankkormányzó alakula-

tának így tehát egyelőre negatív célja van. Ezt az alakulatot Manoilescu érdekképviseleti rendszer alapján akarja megszervezni és hirtelen több neves személyiség készül abba belépni. Ennek a független alakulatnak a szolgálatába állította egyébként Manoilescu lapját, a „Lumea Noua“-t is.

Szünetel az ellenzéki pártok kormánybuktató akciója

A bucuresti-i lapok cikket irnak a politikai pártok kormányellenes hadjáratainak szembetűnő szüneteltetéséről. Kiemelik, hogy a liberálisok annyira alkalmazkodók, hogy például táviratban üdvözölték Argetoianut a konverziós törvény megszavazása után. Averescu is inkább Olaszországban üdül, semmint utánanézne a belpolitika ügyeinek. Goga se tett érdemlegeset az irányban, hogy érintkezést keresen a néppel.

Joanitescu csatlakozása Goga pártjához annyival is inkább feltűnő, mert Mihalche még a közelmúltban is, mindent elkövetett, hogy a volt belügyi államtitkárt kibékítse Madgearuval. Tekintettel arra, hogy Joanitescunak nagyobb párt nem áll a háta mögött, belépése a Goga-pártba nem jelent különösebb eltolódást a belpolitikai életben.

Manoilescu, akinek politikai ambíciója természetesen nem nyert kielégítést azáltal, hogy Romániát külföldi kereskedelmi tárgyalásokon képviselje, új politikai pártalakításával nagyobb szerepet akar magának a belpolitikai életben biztosítani. Tekintettel arra, hogy Manoilescu egyénileg is szimpatianak örvend, valószínű, hogy pártalakítási terve sikerrel is fog járni.

A kínai-japán fegyverszüneti szerződést aláírták

Kínai szabadcsapatok guerillaharcot folytatnak — Eltemették a bombamerénylet egyik áldozatát — A szerződést az angol és a francia követ is aláírta

A sebesült japán követ a kórházban írta alá a szerződést

Karbinból jelentik: A kínai szabadcsapatok Krin város körül élénk tevékenységet fejtenek ki és guerillaharcokat folytatnak a japánokkal. Ezek a szabadcsapatok a vasuti sínek felszedésével és vasuti hidak robbantásával erősen akadályozzák a japán csapatokat mozgásukban. Helian közelében a japánok tegnap egy 4000 főből álló kínai szabadcsapatot szörtak széjjel. A kínaiak a szovjethatár felé menekültek. Félni lehet attól, hogy határnyomdalmak keletkeznek az események következtében.

Sanghaiból jelentik: A városban a hangulat igen feszült és attól tartanak, hogy ismét konfliktus pattan ki a japánok és kínaiak között. Ma temették el hatalmas részvét közepette a bombamerénylet egyik áldozatát: Kava-hata

japán konzult. Kétszáz japán tiszt jelent meg a temetési menetben.

Újabb sanghai jelentések szerint ma aláírták a kínai-japán fegyverszüneti szerződést, amely véget vet a január óta Sanghai körül folyó ellenségeskedéseknek. A fegyverszüneti szerződést Kuotaichi kínai főmegbízott és Sidemicu japán követen kívül az angol és francia követek is aláírták. Kuotaichi kínai főmegbízott ellen — mint ismeretes — kínai diákok néhány nappal ezelőtt merényletet követtek el, mivel a fegyverszüneti feltételeket nem tartották kielégítőnek Kínára nézve. Sidemicu japán követ pedig egyik sebesültje a nemrégiben elkövetett sanghai-i japánellenes merényletnek. A fegyverszüneti szerződést Kuotaichi a lakásán, míg Sidemicu a kórházban írta alá.

A Csanádi Takarékpénztár betéteseinek körében mozgalom indult meg a moratórium megadása mellett

A konverziós törvény következtében nem jutnak kölcsönhöz a mezőgazdák — Az intézet tényleges vesztesége nem haladja túl a 20 millió lejt — Megkezdték a kihitelezett összegek összeállítását

Issekutz vezérigazgató: „Betétjeinket a konverziós törvény által okozott veszteségünk nem érinti“

Arad közgazdasági életének sajnálatos eseménye volt az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár körlevele, amelyben betéteseinek a fizetések további beszüntetését hozta tudomására. Az intézet minden körülmények között átmeneti jelleggel bíró immobilitásának oka a most megszavazott konverziós törvény, amelynek lényege abban domborodik ki, hogy a törvényben meghatározott és mezőgazdasággal foglalkozók fogalma alá tartozó bankadósoknak a törvény a tartozásaik felét elengedte. Ez az elengedés természetesen a hitelező pénzügyi intézetet *effektív kárát* jelenti, mert hiszen a törvény egyelőre csak ezeknek a tartozásoknak elengedésére vonatkozik, anélkül, hogy a pénzügyi intézetek kártalanításáról gondoskodna.

A konverziós törvény az eddigi rendelkezéseivel csak látszólag nyújt segítséget a mezőgazdák számára. Megállapítható, hogy a törvény alapján elengedett feladosságokkal szemben a tényleges földműveléssel foglalkozó parasztság ma abba a helyzetbe került, hogy éppen a konverziós törvény miatt *sehol sem képes a tavasszal meginduló mezőgazdasági munkálathoz szükséges hiteletet megszerezni*. Tekintettel arra, hogy a törvény rendelkezései kiterjednek a mezőgazdasági jellegű magánadósokra is, az újabb hitelek nyújtásától természetesen most már nemcsak a pénzügyi intézetek, hanem a magántőke is tartózkodik. Minden esetben érdekes megemlíteni, hogy az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár igazgatóságához már a tegnapi nap folyamán több olyan kérelem érkezett be a mezőgazdák részéről, amelyekben azok a konverziós törvénynek részükre biztosított előnyeirel lemondanak és az intézet igazgatóságával fennálló tartozásaikra vonatkozólag magánegyezséget kívánnak létrehozni.

„A törvénynek egyelőre a terheit érezzük“

Issekutz Géza vezérigazgató ezekkel a kérelmekkel kapcsolatban a következőket mondta:

— Tagadhatatlan tény, hogy a mezőgazdák legnagyobb része vegyes érzelmeikkel fogadta a konverziós-törvényt, amely ugyan az adósságok ötven százalékát leírta terükről, viszont a további hitelek megszerzését ugyiszólván lehetetlenné tette számukra. Tekintettel arra, hogy a konverziós törvény rendelkezései nem teremtenek tiszta helyzetet, az intézet igazgatósága *mindenféle magánjellegű egyezségtől tartózkodik*. Várjuk azt az elhangzott ígéretet, amely arra vonatkozott, hogy a kedvező finansziális megoldás még csak ezután fog következni. Egyelőre tehát a törvénynek csak terheit érezzük s éppen ezért mi is kény-

„Románia nem gondol inflációra“

Argetoianu bizalmas hívének rádióelőadása

Bucurestiből jelentik: Nagy érdeklődést váltott ki Corțeanu Andreinek, a költségvetés előadóinak, Argetoianu benső hívének legutóbbi rádióelőadása, amelyben megállapítja, hogy se inflációra, se a külföldi kölcsönök részleteinek nemfizetésére nem szabad gondolni. Románia helytáll kötelezettségeinek, mert érdeke, hogy hitelét megvédje és barátait megtartsa.

telenek vagyunk a mi hitelezőinkkel szemben ugyanolyan álláspontot elfoglalni, mint amint a konverziós törvény adósaink és közöttünk teremtetett.

— A helyzet bizonytalanságára jellemző, hogy nem tudjuk, mit csinálunk a mezőgazdasági hitelek lefedező váltókkal, amelyeket most kénytelenek vagyunk megóvatolni. Valahogyan az lett volna a logikus intézkedés, hogyha ezek a jogok a konverziós törvény által teremtetett átmeneti idő után a maguk teljes érintettségében fennmaradtak volna. Mivel erre vonatkozólag a törvényben intézkedés nincs, tehát kénytelenek vagyunk jogainkat a rendelkezésre álló eszközökkel biztosítani.

Az Arad-Csanádi Takarékpénztár — ugyanugy, mint a többi aradi bankok — a mai napon megtartotta az ünnepet és nem állott a felek rendelkezésére. Ez az egynapos szünet talán, alkalmas is volt arra, hogy a különböző

A bank teljes tisztviselő-létszámmal dolgozik a konverzió által előírt adatok összeállításán

A pénzügyi intézet szempontjából rendkívül nagy jelentőségű, hogy a betétesek milyen álláspontot foglalnak el. Tagadhatatlan tény, hogy a banknak ma lényeges előnyt jelent a közben törvényerőre emelkedett bírói likvidálás, amely megátalja azt, hogy az intézetet az elhamarkodott határozatokkal a betétesek esetleg csődbe kényszerítsék. Bár a Csanádi takarékpénztár esetében erre nem kerülhetne sor, mert az intézet vagyoni állapota teljes garanciát nyújt a veszteségek elviselésére, a betétesek részéről máris mozgalom megindulása tapasztalható.

Főként a nagy betétekkel rendelkező, komoly, higgadt betétesek azok, akik már olyértelmű kijelentést tettek, hogy a betétesek összessége a mai viszonyok mérlegelése mellett a „Stillehalte“ megadása mellett kell, hogy állást foglaljon. Mert a konverziós törvény által teremtetett átmeneti időt a betéteseknek is teljes, türelemmel kell kivárni, annnyival is inkább, mert az intézet tisztviselői karra lázasan dolgozik a konverziós törvény által előírt adatok összeállításán. A törvény szerint ugyanis a hitelezőnek kell megállapítani a kihitelezések összegét, az adós vagyoni állapotát, valamint azt

„A nagyvárosi hóbot bélyegét viseli magán a csehszlovák külügyminiszterium zárszámadása“

Éles támadás a külügyminiszterium gazdálkodása ellen — 52 millió korona propagandacélokra — A cseh csapat és a magyar himnusz

Prágából jelentik: Hokky Károly, a keresztény szocialista-párt ruszinszki képviselője az 1930. évi zárszámadások vitája során éles hangú beszédet tartott. A képviselő rávilágított arra, hogy a külügyminiszterium zárszámadása ismét a nagyvárosi hóbot bélyegét viseli magán. Az előirányzott 18 milliós reprezentatív költséget és dologi kiadásokat a miniszterium kerekén 3 millió csehkoronával lépte túl, vagyis 21 millió koronát költött jórészt reprezentációs célokra. A külföldi propagandára pedig 40 millió koronát költöttek, ehhez számítható hozzá a miniszterelnökségi tárca költségvetésébe foglalt 12 millió csehkrona is. Így tehát ez az aránylag kicsiny, 14 millió

hóbotbélyegű felzaklatott kedélyek megnyugodjanak. A Csanádi Takarékpénztár fizetései beszüntetése szempontjából a betéteseknek megállapíthatólag *semmiféle aggodalomra okuk nincs*. Az igazgatóság kimutatása szerint az elmúlt év elején a betétállomány 160 millió, a folyószámla pedig 20 millió lej volt. Ezzel szemben a mai kimutatás szerint a betétállomány 84 és félmillió, míg a folyószámlahitel 2 millió lej, tehát megállapítható, hogy a bank minden külső segítség nélkül — mert a Banca Nationalától kapott 5 millió lejt nem lehet jelentős tételnek tekinteni — saját erejéből több mint 50 százalékát fizette ki betétjeinek. A mobilizációt tehát sikerült a legsúlyosabb gazdasági évben is megőriznie és ha a konverziós törvény nem lát napvilágot, úgy az intézet a gazdasági krízist minden különösebb zökkenő nélkül éli át.

Az intézet értékei a veszteség fedezésére

— Ismételtén kijelenthetem — mondotta továbbá Issekutz vezérigazgató — hogy betétjeinket a konverziós törvény által okozott veszteségünk nem érinti. Nem érinti pedig azért, mert az intézet részéről kihitelezett összeg mintegy 68 millió lejt tesz ki, amelynek 50 százaléka, mely tehát esetleges veszteségünk lenne, 34 millió lej. Azonban a tényleges veszteség csak 20 millió lejt fog kitenni hozzávetőleges számításunk szerint, amelynek fedezetére az intézet mintegy 40 millió lejt kitevő magánvagyonra bővített fedezetet nyújt. Értéket képvisel aradi székpálatánk, továbbá a pécskai főközpont, azonkívül Bokszeg környékén mintegy 300 hold földbirtok, továbbá több kisebb ingatlan.

is, hogy mint mezőgazda a törvény rendelkezései alá tartozik-e vagy sem? Mert a törvény kimondja, hogy mindazok nem tekintendők mezőgazdának, akik földjeiket használatba adták ki. Ilyen pedig igen sok van a Csanádi takarékpénztár adósai között, akikről az intézet köteles a szükséges adatokat megállapítani.

— A most folyó munkálatok — mondotta Issekutz vezérigazgató — szükségessé teszik, hogy az intézet tisztviselői karában semmiféle változás ne történjen. A legkategorikusabban meg kell tehát cáfolnom azokat az elterjedt híreket, amelyek arról vételek tudni, hogy a bank új költségvetésének keretében tisztviselői leépítéseket szándékozik keresztülvinni. A konverziós törvény által teremtetett új helyzet nem érinti tehát sem a tisztviselőket, sem pedig a pénzügyi intézet nyugdíjait, természetesen ugyanez áll illetményeikre is. Mindenesetre két-három napon belül már tisztázódik a helyzet és az adósok kimutatásának elkészültével pontosan megállapítható az intézetet ért veszteség is. A takarékpénztár különben pénteken már rendes hivatalos órákat tart.

lakossal rendelkező ország 52 millió csehkoronát költött arra, hogy a külfölddel megismeresse Csehszlovákiát. Azonban, hogy ez a propaganda mennyire érte el a célt, arra mi sem jellemzőbb, minthogy 1930-ban egy nemzetközi sportünnepélyen a francia ünnepi zenekar a cseh csapat felvonulása alkalmával a magyar himnuszot játszotta.

A szónok beszédében rámutatott továbbá arra, hogy nemcsak a külügyminiszterium számadása, hanem az egész költségvetés hasonló tulkiadásokkal van megterhelve.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

Kihallgatták a kolozsvári halálautó

Barth őrnagy akkor vette észre a gyorsvonatot, amikor az autó már a síneken volt — A sorompó nem volt leeresztve és az őr sehol sem volt látható — Pánik a gyorsvonat utasai között

„A halál előtt” — az épségben maradt gramofonlemez címe...

Mély részvétet keltett Aradon az a hír, hogy a közbecsülésben álló Demian-családot újabb csapás érte. Mint megértük, Kolozsvár határában lévő vasuti átjárónál, a bucaresti-i gyors elűtött egy autót, amelyben öt utas, közöttük Demian Athanáz biztosítási igazgató ült. Négyen meghaltak, míg a katasztrófa egyetlen menekültje Sorescu kapitányné, aki a gondviselés különös kegyéből menekült meg a biztos halálból. A borzalmas szerencsétlenség újabb részleteiről a kolozsvári jelentések a következőkben számolnak be:

Az autó hazafelé haladtában a 327-es számú őrháznál haladt át. Amikor az autó a sínekre ért, Barth őrnagy észrevette a mozdony reflektorait és azt kiáltotta:

— Gyorsan, gyorsan...

A mondatot már nem fejezhette be, mert a következő pillanatban megtörtént a borzalmas karambol. Valószínű, hogy az összeütközés következtében a kapitányné kirepült a kocsiból és ez mentette meg életét. A mellette lévő soffőr viszont nyomban meghalt. A végzetes katasztrófa után a gyorsvonat azonnal fékezett és az őrháztól körülbelül egy kilométeres távolságban állott meg. Az utasok Sorescuné sikolyát hallották és nagy pánik tört ki, mert mindenki azt hitte, hogy a gyorsvonattal történt valami baj. Amint a vonat megállt, az utasok sikoltozva ugráltak le a kocsiból. A mozdonyvezető végre megnyugtatta az utasokat, majd hátrafelé indították a vonatot és a katasztrófa színhelyére tértek vissza. Itt már csendes volt minden. Azonnal az állomásra és a mentőkhöz telefonáltak.

A tragédia egyetlen tanuja

Az autó roncsai mellett egy csodálatosképpen teljesen ép gramofonlemez találtak. Címe: Avant de mourir (A halál előtt). A vadászat alkalmával ez a dal nagyon megtetszett Barth őrnagynak, aki elkérte a lemezt házigazdájától és magával vitte Kolozsvárra. Utközben talán vígan fűtyörészt is és nem is álmodott arról, hogy az autó mögött tényleg a halál settenkedik.

Már annyira javult Sorescu kapitányné állapota, hogy részletes vallomást tehetett a szörnyű katasztrófa ügyében.

— Őten jöttünk a rossz úton — meséli könnyezve. — Barth őrnagy folyton sürgette a soffőrt, mert mielőbb otthon akart lenni. Én a soffőr mellett ültem. A nagy sötétségben és hatalmas zá-

porban semmitsem láttunk. Sorompót nem engedték le az őrháznál, nem égték a vonat érkezését jelző lámpák sem. Sőt az őrt sem láttuk sehol. Már a síneken voltunk, amikor az őrnagy elkiáltotta magát: Repede, repede... Többet nem tudott mondani, mert bekövetkezett a katasztrófa. Elsikoltottam magam és csak azt éreztem, hogy repülök.

Holnap temetik a katasztrófa áldozatait és megdöbbentő részvét kíséri utolsó utjukra a halálautó négy áldozatát. Akik mit sem sejtve, jókedvűen, vidáman rohantak a halálba.

Tanítósztrájk fenyeget

Az elkeseredett tanítók elhatározták, hogyha nem kapják meg fizetésüket, nem tanítanak — Iorga személyével garantálja, hogy rövid időn belül kifizetésre kerülnek a hátralékos illetmények

Bucurestiből jelentik: A tanítók, akik már hónapok óta elkeseredve követelik hátralékos fizetésük kiegyenlítését, most országsszerte elhatározták, hogy *abban az esetben, ha nem teljesítik követelésüket, abbahagyják a tanítást és sztrájkba lépnek.* Ezzel kapcsolatosan Iorga lapja a Neamul Romanesc felhívja a tanítókat, várjanak türelemmel, mert *hamarosan véget érnek az átmeneti nehézségek és hozzájutnak illetményeikhez.* Iorga miniszterelnök saját személyével garantálja, hogy megkapják hátralékaikat és ezért tartózkodniuk kell a tanítóknak meggondolatlan lépésektől, amelyekkel egész évi tanításuk eredményét teszik tönkre.

A tanítók fizetésével kapcsolatosan a bucaresti-i lapok éles támadásokban részesítik a

Meg akarták gyilkolni a spanyol köztársasági elnököt, a miniszterelnököt és az egész kormányt az összeesküvők

Hivatalos jelentés a tömeges letartóztatás okairól.

Madridból jelentik: A napokkal ezelőtt fogamatosított tömeges letartóztatások hátterét tulajdonképpen csak most világítják meg a kiadott hivatalos jelentések. A rendőrség ugyanis *nagyarányu összeesküvést leplezett le, amely az egész országra kiterjedt és ennek résztvevőit tartóztatták le.* Az El Heraldo közlése szerint az összeesküvésnek az volt a szándéka, hogy Zamora köztársasági elnököt valenciai látogatása alkalmával meggyilkolják, majd pedig annak madridi temetése után *végezzék a miniszterelnökkel, valamint a kormány többi tagjaival is.* A lap közlése általános feltűnést keltett és az ügynek minden valószínűség szerint további érdekes fejleményei várhatók.

Kreuger csalásairól elkészült az első rendőri jelentés

Egy nem létező holland bank útján 34 millió holland forintot utaltatott ki — Tisztviselőit arra kényszerítette, hogy hamis tételeket könyveljenek el

Stockholmból jelentik: A rendőrség ma tette közzé az első jelentését a Kreuger-ügyben. A jelentés szerint Kreuger vizsálgatott alkalmazottai hiszékenységgel, valamint alárendeltségével és arra kényszerítette őket, hogy fiktív tételeket könyveljenek el. Ezeknek ellenőrzését sohasem engedte meg nekik. A legnagyobb szélhámoságot az általa alapított hollandi bankkal követte el, amely-

nek részére, — bár a vállalat fiktív volt, — 34 millió hollandi forintos kiutalásokat eszközöltetett. Hollandi vállalatiról semmiféle revíziót nem engedett meg. Az elkövetett csalásokra jellemző az 1930. évi mérleg, amelynek végösszege 883 millió svéd korona volt. Ebben 330 millió nemlétező kümlévőség szerepel. A mérleg készítésénél fiktív tételek segítségével eltüntette 150 millió svéd koronát kitevő magánszámláját és nagy levegő-értékeket szerepeltetett.

A revizorok, — mondja a bírói jelentés — vakon megbiztak benne és nem is mertek Kreugertől sohasem nyugtákat kérni. Az egyik letartóztatott revizor, Windler azt vallja, hogy 1926-ban neki kellett a spanyol szerződés foglalkozni és csak futólag látta a Primo de Rivera által aláírt 200 millió pezetas nyugtát. Nem vizsgálhatta felül, mert az első kísérletnél Kreuger ideges lett és nem engedte alaposabban felülvizsgálni a nyugtát. A jelentés ezután a 400 milliós olasz kötvényhamisítással foglalkozik, majd a Garantie társaság szerepével, amely szintén Kreuger-alapítás volt és amelynek segítségével számos csalást követett el.

Érdekes, hogy Kreuger romániai vállalata most tette közzé múlt évi mérlegét. A vállalat, amely Chibriturile néven vezette a romániai gyufamonopólium kiaknázására vonatkozó munkálatokat, múlt évi mérlegében — hasonlóan a két előző év mérlegéhez — deficitet mutat ki, amely négy és fél millióval több, mint amennyi mutatkozott az 1930-as évben.

Az elmúlt esztendő mérlege 25.473.770 lejes deficitet tüntet fel, szemben a két év előttivel, amely 20.966.668 lejes deficitet mutat ki. A gyufatröszt a Casa Autonoma Monopolurilor útján eddig több mint 550 millió lejt fizetett ki az államnak.

Az aradi Astra-gyár tisztviselőkarának küldöttsége Bucarestiben

Interveniáltak a különböző miniszteriumokban, hogy megmentsek a munkanélküliségtől a tisztviselői kart — Igéretük helyett gyors segítségre van szükség

A bucaresti-i jelentések arról számolnak be, hogy az aradi Astra-gyár tisztviselőkarának egy küldöttsége járt a különböző miniszteriumokban. A tisztviselők a gyár szomorú helyzetét ecsetelték illetékes helyen és leszögezték, hogy *ez a szomorú helyzet a CFR. hibájából állott elő,* mert nem teljesítette az Astraval szemben fennálló kötelezettségeit. Az állam hatalmas összegekkel tartozik a gyárnak és minden intervenció dacára sem fizette ki tartozásait. Kérték az illetékes miniszteriumokat, rendeljék el a tartozások kifizetését és ezzel megmentsek meg a munkanélküliségtől a gyár egész tisztviselőkarát. Közölték, hogy a súlyos helyzet arra a lépésre készítette a gyár vezetését, hogy felmondjon az Astra tisztviselő-

karának. *Igy, ha az állam nem segít az Astra-gyáron, a közeljövőben existenciáik százalmennek tönkre.*

A jelentések arról nem számolnak be, milyen eredménnyel járt a küldöttség intervenciója s hogy mit válaszoltak az egyes miniszteriumokban az Astra-gyár kétségbeesett tisztviselőinek. A miniszteriumokban uralkodó helyzetet ismerve, valószínűleg néhány bizonytalan ígérettel bocsátották utnak a küldöttséget, azzal a biztatással, hogy majd tanulmányozni fogják a kérdést és a lehetőséghez képest kedvezően elintézik. Pedig most már lejárt az ideje az alapnéküli ígérgetéseknek, a már sokszor kenetteljes hangon beígért segítségnek sürgősen kell jönnie, mielőtt még Arad egyik legjelentősebb üzeme kénytelen lesz lezárni kapuit.

Bundák és más molyveszélyes öltönydarabok nyári gondozását a Joanovits Antal szücs-eég az idén az új Neuman-ház Str. Gen. Grigorescu (v. Tabajdy K.) uccai oldalán levő helyiségében vállalja.

Az aradi törvényszékhez benyújtották az első bírói likvidálás iránti kérelmet

Aradi butorgyáros az első kérelmező — A likvidálási törvény fontosabb rendelkezései — A hitelezők havonként részesülnek a bevételből

A kormány, — mint ismeretes — az Erdélyben érvényben lévő csődtörvény helyébe a bírói likvidációt léptette érvénybe, amelynek rendelkezései lényeges enyhítéseket tartalmaznak az adós szempontjából. A likvidációs törvény szerint ugyanis, nem kereskedők ellen csőd egyáltalában nem rendelhető el, tehát magánféllel szemben a hitelező csak a rendes végrehajtási eljárás útján léphet föl. Kereskedő ellen is csak abban az esetben rendelhető el a csőd, ha vagy ő maga nem kíván élni a likvidálási törvény kedvezményeivel, vagy előzetesen a büntető bíróság csalárd bukásban mondotta ki bűnösnek.

A bírói likvidálási törvénynek lényeges intézkedései közé tartoznak a következők: Az eljárás engedélyezésének egyetlen előfeltétele a kereskedői minőség igazolása, amelyet a K. T. 3. paragrafusa alapján bírálhatnak el. Ennek értelmében kereskedőnek az tekintendő, aki saját nevében kereskedelmi ügyekkel iparszerűleg foglalkozik. A kereskedelmi könyvek vezetése három évre visszamenőleg tehát nem elengedhetetlen előfeltétel, valamint az sem, hogy az illető kereskedő a kereskedelmi cégjegyzékbe be legyen vezetve.

A likvidálás befejezése, valamint a hitelezők kielégítése nincs határidőhöz kötve, mint a kényszerregezésnél, hanem ez annyi ideig tarthat, míg a likvidációs bizottság behajtja az összes kinnlévőségeket s míg a vagyontárgyak értékesítést nyernek. Az eljárás nincs bizonyos minimális kvótához és kamattérítéshez kötve, mint a kényszerregezésnél, hanem a hitelezők kénytelenek lesznek megelégedni követeléseik annyi százalékával, amennyi reájuk jut a likvidálás során.

Az eljárás végig teljesen ingyenes, bélyeg- és illetékmentes, csupán csak a kérvényt kell ellátni 100 lejes bélyeggel. A csődtörvény rendelkezései alkalmazást nyernek a likvidálási eljárásban a tömeg megalakítása, annak

képviselése és tartozásai tekintetében. Azonkívül a likvidálási eljárás engedélyezését megelőzően kötött jogügyletek és szerzett jogok megtámadására vonatkozólag, minden tekintetben a csődeljárásban érvényes jogszabályok irányadók.

A bírói likvidálás eljárási módzatai a következők: A beadott likvidálási kérelmet a csődbíróság bírálja felül és minden előzetes tárgyalás, vagy felek beidézése nélkül dönt arra vonatkozólag, hogy helyt ad-e a kérelemnek, vagy sem. Amennyiben helyt ad, úgy

a törvényszék egy adminisztratív bírót delegál, aki mellett ideiglenes jelleggel megalakul a hitelezők három tagú bizottsága, akik állandó ellenőrzést gyakorolnak a bírói likvidálást kért kereskedő minden ténykedésére vonatkozólag és a befolyt jövedelemből havonként bizonyos részt juttatnak az egyes hitelezőknek.

A bírói likvidálási törvény ismertetésének most az adott külön érdekességet, hogy az aradi törvényszék csődbíróságához ma érkezett be az első, erre vonatkozó kérelem. A kérvényt Orbán István volt aradi butorgyáros, temesvári lakos, bejegyzett cég nyújtotta be. A kérelem szerint a cég aktívái egy millió 27.000 lejt tesznek ki, míg a passzívák összege egy millió 560.000 lej. A cég eredetileg 1929-ben kényszerregezést kért, ugylátszik azonban, hogy a kényszerregezésbe foglalt feltételeknek nem tudott eleget tenni, ezért kérelmezte most a bírói likvidálási eljárás megindítását.

CORSO-MOZGO! EGY PEZSGÓS ÉJSZAKÁN!

vigoperett

SZÖKE SZAKALL, JENNY JUGO, FRITZ SCHULTZ

Jelentős dolláreladások történtek Aradon

A stabilizációs javaslatnak törvényerőre való emelése az egész világnak az aranystandardról való letérését jelentené. Az infláció hírére sokan adtak tul dollárjaikon

A washingtoni képviselőházban, mint ismeretes, benyújtották azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében a dollárt annak 1926-os árfolyama alapján stabilizálnák. A javaslatot szavazásra bocsátották és a szavazás eredménye általános meglepetést keltett, amennyiben az amerikai képviselőház 290 szavazattal 60 ellenében magáévá tette a javaslatot. Abban az esetben, ha a törvényjavaslatot az amerikai szenátus is megszavazza, akkor a dollárnak az 1926-os árfolyamon való stabilizálása befejezett ténynek tekinthető.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy mennyi volt a dollár árfolyama 1926. májusában. Az 1926-os jegyzések — mint azt pénzemberek megállapították — nem sokban különböztek a dollár mostani árfolyamától. 1926 májusában ugyanis a dollárt Zürichben 516-tal je-

gyezték, míg most a legutolsó napokban a jegyzés 515—513 között ingadozott, tegnap pedig a dollár árfolyama 512-re esett. A *dollár inflációról elterjedt hírek hatása alatt nagyon sokan igyekeznek tudni dollárjaikon és svájci frankban helyezik el pénzüket. A kínálat megelégtelésének hatása alatt a dollár árfolyama esett. Nemrégiben még 167 lejt fizettek egy dollárért, tegnap a dollár árfolyama 165 lejt volt, ma pedig már 164 lejtért vásároltak dollárt Aradon. Ez az árfolyam azonban az ijdőt emberek árfolyama volt, hivatalos jegyzés ma nem történt, mivel a közép- és nyugateurópai országok tőzsdéi az áldozó csütörtökre való tekintettel zárva voltak. A dollár esésére lehet következtetni abból is, hogy New-Yorkban a svájci frank árfolyama emelkedett. A tegnapielőtti 19.48-as árfolyammal szemben tegnap 19.58 volt New-Yorkban a svájci frank árfolyama.*

A „Neues Wiener Journal“ hosszabb cikkben foglalkozik a dollárnak az 1926-os árfolyamon történő stabilizálásával és a következőket állapítja meg:

— A stabilizálási törvényjavaslatnak a szenátus által való megszavazása nemcsak az Egyesült-Államok gazdasági életében jelentene forradalmat, hanem forradalmasítaná az egész világgazdaságot is. A dollár vásárlóértékét 35 százalékkal kellene csökkenteni, az árat pedig 35 százalékkal kellene emelni, hogy az 1926-os árnívó ismét elérhető legyen. (Ennek az állításnak alapjául a Bureaus of Labour nagykereskedelmi indexe vététt, amely abban az esetben, ha az 1926-os évet 100-nak vesszük, ez év áprilisára 65-öt mutat.) Természetes, hogy a *dollár vásárló értékének ily nagy elértéktelenedésénél az aranystandard nem lesz fenntartható*. Ennek első következménye a rövidlejáratu, főleg a francia kölcsönök felmondása lenne, amelyeket ugyan minden nehézség nélkül a saját arany- és devizatartalékokból fel lehetne szabadítani. Ezenkívül pedig tőkeemigráció következne be. Az amerikai kivitel a minimumra csökkenne, a bevétel pedig mesterséges vámfalakkal korlátoznák. A törvényjavaslatnak törvényerőre való emelése, illetve keresztülvitele könnyen jelentheti az *egész világnak az aranystandardról való letérését*.

Itt említjük meg egyébként, hogy egyes jelentések szerint nem látszik valószínűnek, hogy a dollárnak az 1926-os árfolyamon való stabilizálásáról szóló törvény még megszavazás esetén is végrehajtásra kerüljön, mivel Hoover elnök előreláthatólag élni fog vétőjogával és nem szentesíti a törvényt.

A kolozsvári Román Opera aradi vendégjátéka

Carmen, Aida és Zsidónő, Apostolescu és Folescu vendégfellépéssel

Arad zenekedvelő közönsége fokozott érdeklődéssel tekint a kolozsvári román Opera szezonzáró vendégjátéka elé, melyet 11-én, szerdán este a „Carmen“ előadásával kezdenek meg. A címszerűben Románia legjobb Carmenjét látjuk viszont az aradi színpadon, Pop Lya személyében. Pop Lyát hosszú távollét után most halljuk először énekelni legkiválóbb partiejában, melyben szélesskálájú hangja kitünően érvényre jut. Mellette *Soculski* (a torreador), *Dobranskaja* (Michaela) és *Andrescu* (Don Jose) éneklnek a vezetőserepeket. A balettkar *Morawsky* balettmester és *Viola Gloria* primaballerinával az élen működik közre. Az énekkart *Klee* karnagy vezényli, a diszletek *Wiedmann* festőművész alkotásai. Az előadást *Bobescu* dirigálja a tőle megszokott nagyvonalúsággal.

Csütörtökön este a cluji Opera legparádásabb előadása, Verdi *Aidája* van műsoron, *Apostolescu* tenorista vendégfellépésével *Radames* szerepében. *Lya Pop*, *Aca de Barbu*, *So-*

culschl, *Gavrilescu* és *Jarotzky* ugyanazok a művészek, akik a hat év előtti *Aida*-bemutatót felejthetetlené tették. A zenekart ugyancsak *Bobescu* vezényli, a balettkart *Morawsky* tanította be. *Viola Gloria* primaballerina fellépte kellemes művészi eseményt jelent.

Pénteken este *Haleyv* nagyoperája, a *Zsidónő* kerül színre és ezzel az előadással az Opera ezidei vendégjátéka lezárul. *Apostolescu* mellett *Folescu*, a bucaresti-i Opera basszbaritonja is fellép. *Folescu* a bécsi állami Opera állandó vendége és a világmárhás énekesek között igen előkelő pozíciót foglal el. A Columbia grammofontársaságnál több mint száz lemezét forgatják. *Aca de Barbu*, *Dobranskaja* nevei szerepelnek még a színlapon a vezetőserepekben. Vezényel *Bobescu*, balettmester *Morawsky*.

Az Opera pénztára a téli színház előcsarnokában már árusítja mind a három előadásra a jegyeket, rendes helyárák mellett.

Caciulata

radioaktiv ásványvíz, ajánlva a következő betegségek ellen: **vesebaj, májbaj, köszvény, vizeleti bántalmak, érelmeszesedés.**

Kapható: **KARDOS M.** utóda cégnél
Arad, Strada Eminescu 18. sz.

H I R E K

Befejeződtek a memeli választások

A választás színvállás az autonómia mellett

Memelből jelentik: A memeli választások ma befejezést nyertek. Eddig a 199 választókerület közül 186 kerület eredménye ismeretes. Ezekben a kerületekben a szavazatok a következőképpen oszlottak meg: (Zárjelben az 1930-as eredményeket közöljük.) Memeli néppárt: 17.615 (13.709). Mezőgazdasági párt 22.819 (15.810). Szociáldemokraták: 4929 (6888). Munkáspárt: 5275 (2062). Borherfias-párt (nagylytvánok): 4509 (6856). Más nagylytvánpártok: 6888 (1961). Az eddigi eredmények szerint a mezőgazdasági párt 10 mandátumot, míg a néppárt 8 mandátumot kap. Ez a két párt lesz az erősebb a parlamentben. Képviselőiknek száma eddig 18 volt, most előreláthatólag 19 lesz. A memeli lapok egyhanguan azt állapítják meg, hogy a választás színvállás Memel autonómiája mellett.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Borult idő várható, sok esővel.

— Mária özvegy királyné és Mariora jugoszláv királyné Sztambulban. Sztambulból jelentik: Mária özvegy királyné és Mariora jugoszláv királyné Sztambulba érkeztek.

— Elhelyezték Aradról Georgescu ezredest. Arad egyik szimpatikus katonatisztje távozik a közeli napokban. Georgescu ezredest, az I. Rosiori ezred parancsnokát elhelyezték Aradról, amelynek társadalmi életében jelentős szerepet vitt. Georgescu ezredest, akit Fogarasba helyeztek s aki a legközelebbi napokban foglalja el új állomáshelyét, ma délelőtt búcsújátogatást tett dr. Serbanu György megyei prefektusnál, aki melegen elbúcsúzott a távoznivaló katonatisztől.

— A liberálisok megkezdték kormánybuktató gyűléseiket. Bucurestiből jelentik: Május nyolcadikán a liberálisok Cernautiban nagy népgyűlést tartanak, amelynek Duca a főszónoka.

— Maiorescu vezérigazgató Kolozsvárra utazott. Maiorescu József, az aradi Victoria Bank vezérigazgatója ma este Kolozsvárra utazott, ahol a „Solidaritatea” szombati igazgatósági ülésén és a vasárnapi közgyűlésen vesz részt. A vasárnapi közgyűlésen a Victoria Bank érdekeit képviseli s a gyűlésen részt vesz a Banca Nationala kiküldöttje is, tekintettel arra, hogy a „Solidaritatea” érdekszférájába tartozó pénzügyi intézetekre vonatkozó új helyzetet tárgyalják le, amelyet a konverziós törvény teremtett.

— A május 10-iki ünnepek programja. Az arad megyei prefektúrán délelőtt 12 órakor ült össze az egyházi, katonai és hivatali vezetők értekezlete, hogy megállapítsák a május 10-iki nemzeti ünnepek aradi programját. Az értekezleten megjelent Balacescu tábornok, dr. Comsa Gy. Gergely görög keleti megyéspüspök, dr. Botis Tivadar szenátor, Popovici esperes, Serbanu György dr. megyei prefektus, dr. Lázár Ágoston, Baau törvényszéki tanácselnök, Radu Cornel dr., Riscutia csendőrezredest, dr. Moga Romulus rendőrkészvezető, valamint az aradi közép- és felsőfokú iskolák igazgatóságainak delegátusai. Az értekezlet körvonalozta a május 10-iki ünnepek egymásutáni, amelyeket Tedeum, katonai felvonulás és az iskolák felvonulása fog mozgalmassá tenni.

— Kormányintézkedést követelnek a lejnek külföldre való vándorlása ellen. Bucurestiből jelentik: A „Vitorul” nagy cikkben foglalkozik ezzel, hogy az utóbbi időkben a lej egyre jobban vándorol külföldre. A készpénzzel rendelkező tökések szívesen vásárolnak dollárt és francia frankot. Felvirágzott az aranyvásárlás. A lap értekezletet követel.

— Magyar Pál rádióelőadása. Magyar Pál, az ismert magyar közgazdász, aki a közelmúltban Aradon tartott magasnívű előadást, pénteken „A gazdasági kibontakozás és a Budapesti Nemzetközi Vásár” címmel előadást tart a budapesti rádióban.

Az árvizkárosultak adója elengedését javasolja az aradi pénzügyigazgatóság

Gaba Gyula fontos rendelkezése — Az aradi pénzügyigazgatóság saját hatáskörében állapítja meg, hogy ki jogosult az adóelengedésre

Az aradi árvizkárosultak felségélyezésének akciójában jelentős tényező volt az az ígérlet, amelyet Tataru dr. erdélyi miniszter tett az adók elengedésére vonatkozólag. A minisztérium részéről ugyan eddig még semmi rendelet nem érkezett az aradi pénzügyigazgatóság részére, amelynek alapján az aradi hatóságok megindíthatják volna az erre vonatkozó munkálátokat és annak idején az a vélemény alakult ki, hogy minden árvizkárosultnak külön kell kérelmezni a minisztériumtól, hogy a folyó évi adóját engedjék el. Tekintettel arra, hogy a legtöbb árvizsújtottnak a jelen körülmények között nincs alkalmuk arra, hogy ezeket a kérelmeket elkészítse és a pénzügyigazgatósághoz benyújtsa, Gaba Gyula pénzügyigazgató a saját hatáskörében nagyfontosságú rendeletet adott ki ezzel az ügygyel kapcsolatban.

— A román-orsz vegyes bizottság megkezdte tárgyalását. Chisenevből jelentik: Tegnap reggel megkezdődött a román-orsz vegyes bizottság szokott negyedévenkénti tanácskozása, amelynek során elintézésre nyerne a felmerült hátramenti incidensek. A vegyes bizottság delegátusai a Dnyeszter partján találkoztak és utána a román delegáció vezetőjének, Iliescu ezredestnek vezetésével Chisenevbe mentek, ahol megindultak a tanácskozások. A közös értekezlet holnap ér véget.

Poloskairást, parketta illesztést végez
LOVAS, Strada Oituz No. 111.

— Chirculescu volt miniszter lesz a szeszmonopoli igazgató-tanácsának elnöke. Bucurestiből jelentik: Hírek szerint a szeszmonopólium igazgató-tanácsának elnökévé Chirculescu volt liberális minisztert választják. Vezető pozícióhoz jut valószínűleg Alexandru Baharie bucuresti-i és Cristea Otin Iasi-i egyetemi tanár is.

— Tönkrement Stanits György volt aradi építész. Temesvárról jelentik: Temesvár népszerű szórakozóhelye, a Luna-park, az idén nem nyílik meg. A vállalkozó, Stanits György volt aradi építész, körülbelül két és fél millió lejt fektetett bele és teljesen tönkrement. Miután a városnak járó bért sem tudta megfizetni, a város lezárta a parkot. Temesvár városa elhatározta, hogy ki sem nyitja az idén a Luna-parkot.

— Többmillió lej adósság hátrahagyásával megszökött két chisenevi kereskedő. Chisenevből jelentik: Chisenevben nagy izgalmat keltett két jövedüli kereskedő, Teroveschy fivérek eltűnése, akik többmillió lej adósság hátrahagyásával szöktek meg. Valószínűnek tartják, hogy Lengyelországnak vették útjukat, azért a rendőri hatóságok értesítették a lengyelországi hátramenti állomásokat szökésükről.

— Rablásadás a brassói ügyészség fogházában. Brassóból jelentik: A brassói ügyészség fogházának rabjai között lázadás tört ki. A rabok beverték celláik ablakát és hangosan kiáltottak az uccán járó-kezőkre, hogy felhívják figyelmüket a demonstrálásra. A fogház igazgatója sortűzet adott le a fogházörökkel a fogház udvarán, majd a kirendelt katonai és rendőri felkészültség segítségével hamarosan helyreállították a rendet a fogház falai között. A rablásadás állítólag a fogházban ujabban életbe léptetett szigorú rendeletek ellen irányult.

Megjelent dr. Váradai Ödön és dr. Gáspár Gyula fordításában a

„Konverziós törvény”

teljes magyar fordítása **1250** Ar. 20 lej.

Kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban.

A pénzügyigazgatói rendelet utasításokat tartalmaz arra vonatkozólag, hogy az egyes kontrollorok a hatáskörükhöz tartozó kerületben hivatalból írják össze az árviz által okozott károkat. A kimutatás összeállításánál pontosan meg kell állapítani a szenvedett kárt és azt, hogy az illető károsultnak háza egészben, vagy részben ment-e tönkre. A kimutatásokat, amint azokkal a kontrollorok elkészülnek, az aradi pénzügyigazgatóság jelentés kíséretében hivatalból terjeszti fel a pénzügyminisztériumhoz és jelentésében a minisztérium döntését kéri az általa javaslatba hozott adóelengedésekre vonatkozólag.

Azok az ingatlan tulajdonosok, akiknek ingatlanai csak részben szenvedtek sérüléseket, adóhaladéokban részesülnek, amelyet a pénzügyigazgatóság a saját hatáskörében ad meg.

Megszünt az aradi Holtzer József-ruhaüzlet

A félszázados multtal bíró cég nem tudott megküzdeni a gazdasági válsággal

Arad egyik legrégebbi cége, a főtér és a volt Petőfi-ucca sarkán lévő Holtzer József-féle ruhaüzlet megszünt május elsején. A cég, amely negyven évvel ezelőtt alakult két évvel ezelőtt jutott fizetési nehézségek közé és ekkor magánügyészséget kötött hitelezőivel. Egy év múlva bírói egyezség követte a magánügyészséget. A gazdasági viszonyok rosszabbodása, a közönség vásárlóképeségének folyamatos csökkenése következtében azonban a cég nem tudott eleget tenni kötelezettségeinek, nemrégiben lehozta redőnyeit, míg május elsején hivatalosan is megszünt.

A Holtzer József-céget negyven évvel ezelőtt Holtzer József édesapja, Holtzer Mihály alapította. A cég alapítója, aki 1879-ben költözött Aradra, a kereskedelmi körökben rendkívül előnyösen ismert szegedi Holtzer-családból származott. Holtzer Mihály neve Aradon is rövidesen közismert lett és szakértelme, valamint munkabírása és szorgalma következtében cége egyike lett a legelső aradi uriszabásúgoknak. Miután Holtzer Mihály meghalt, a cég vezetését fia, Holtzer József vette át, aki üzletét tovább fejlesztette egész a dekonjunktúra bekövetkeztéig, amikor azután Aradnak ez a jól megalapozott és szolidan vezetett vállalkozása sem kerülhetett el sorsát: fizetési kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni, magán-, majd pedig bírói-egyezség útján igyekezett rendezni ügyeit, végül is redőnyeit le kellett huznia. A Holtzer József-cég megszűnésével ismét egy olyan évtizedes cégtábla tűnik Arad főtéréről, amely mintegy azt a kort szimbolizálta, amelyben nem volt oly gyakori még a fizetési képtelenség és amelyben évtizedeken át élhettek, fejlődhettek cégek, mint a Holtzer József-cég félszázados multja ismutja.

— Agyonlőttek egy banditavezért. Csernovicból jelentik: Csernovicban a nyomhatóságok egyre több esetben voltak kénytelenek bevezetni a vizsgálatot a környégarázdálkodó rablóbandák ellen. Leg. Stopanici helység határán tűntek fel a bandák és tegnap a csendőrség itt háromtagúdat igazolásra szólított fel. A banditák parasztruhát viseltek, vonakodtak meg a csendőrök erre tüzelni kezdenek és egy tá esetet, kórházba szállítása közben meghalt. Kiderült, hogy Teaciuc ismerősével azonos, aki nemrég szabadult fegyházból, ahol tíz esztendő büntetésülte le.

— Pesten legyen első utja Kozma Lajos pos, VII., Károly király-ut 3. sz.

Riasztó jelentések Arad újabb

Holnap délelőttre két árvízveszedelméről méteres emelkedés várható — Veszély a még ki nem javított gátak miatt — Maros-illyét előntötte az áradat — Megnyugtató nyilatkozatok

Ujaradon ismét elrendelték a munkakényszert

Ma reggel riasztó jelentések érkeztek be az aradi folyammérnökséghez a Maros felső folyásának szakaszáról. A dobrai vízörtség jelentette, hogy az elmúlt éjszaka folyamán a Maros vízállása ugrásszerűen emelkedik s minden jel arra vall, hogy a jóval későbbre várt rendes tavaszi áradás, az úgynevezett „zöld-ár” megindult lefelé a folyón Arad felé.

A riasztó jelentések vétele után Pap Tihamér folyammérnökségi vezető-főmérnök telefonon keresett érintkezést Radu Cornel dr. városi interimár-bizottsági elnökkel, akinek jelezte az újabb árvíz-veszedelmet. Radu Cornel dr. azonnal kiadta a megfelelő utasításokat Muresan János városi főmérnöknek, egyben autóba ült és bejárta a városi védőgátak kritikusabb pontjait, hogy a védelmi intézkedéseket még idején megtehesse. Megállapítást nyert, hogy az elmúlt éjszaka folyamán a Maros vízállása közvetlenül Aradon 106 centiméterrel ma délig 210 centiméterre emelkedett; ha a dobrai víztömeg holnap délig Aradra érkezik, bizonyosra vehető, hogy a Maros aradi szakaszán újabb kétméteres vízállás-emelkedés következik be.

Az esőzés okozta az újabb áradást

Radu Cornel dr. délelőtt az aradmegyei prefekturára ment, hogy a szükséges intézkedéseket a megyei prefekturával egyetértéssel elvégezhesse meg. Serban György dr. megyei prefektus ugyanekkor fogadta kihallgatáson Pap Tihamér folyammérnökségi vezető-főmérnököt is. Akkorra részletesebb jelentések futottak be a Maros felső szakaszáról is, amelyek részletesebben világították meg a várható helyzetet. Hír szerint a dobrai ár Maros-illye községbe nyomult az éjszaka folyamán és ellepte a helységet, körülbelül 14 centiméternyi magasságban. Az ár mindazonáltal nem a veszedelmeket rejtő havasi régiókból érkezett, mivel Gyulafehérvárról mindeközéig semmiféle jelentés nem érkezett. Igen valószínű tehát, hogy a Maros vízszint-növekedését a Sztrigy-patak megduzzadása idézte elő, amelyet a legutóbbi napok esőzése is növelt meg.

A vízállás újabb növekedése rendes körülmények között nem jelenthetne semmiféle veszedelmet. Ám az a helyzet, hogy mindenfelé még nem sikerült helyreállítani a Maros átszakított védőgátjait, amelyekben át a víz egy 500 centiméteren felüli vízállás esetén újra behatolhat az árterületeken túl fekvő földekre is. Ezen sok helyen viszont az a helyzet, hogy az en maradt gátak is annyira megsüppedtek előző két árvíz következtében, hogyha elálló-képességük meg is növekedett, magasságukból veszítettek. Aradon a várost-övező rendszernek ugyancsak több gyenge pontja van. Így a mikalakai kanális Maros-deltájánál, szigmondházi töltés-szakadással még megnyitott utat találhat magának a víz. Nyilvánvaló volt, hogy ezeket a védőpontokat kell szívesen gyorsasággal helyreállítani, mert még Aradra érkezne Dobráról az ár.

Védik Zsigmondházát

A megyei prefekturán tartott értekezleten a városi bizottság vezetői Pap Tihamér főmérnök javaslat alapján adták ki azonnal a rendelkezéseket. Miután a megye vezetősége már a rendbehozatta a glogováci gát-átvágást, felülről tehát nem fenyegeti semmiféle elem Aradot. A szigmondházi szűrésnél azonban még semmiféle intézkedés történt, ezért ennek a gátszakadásnak a megelőzéséről kellett haladéktalanul gondoskodni. A megyei prefektus Mladin Sever dr. főbíróknak adta ki a déli órákban érkező közlő az utasítást, hogy közmunkaként léptessen azonnal életbe Ujaradon. A lakosság nagyrésze a délelőtt folya-

mán még az áldozó-csütörtöki Istentiszteleten vett részt, a megyei prefektus oly értelemben rendelkezett, hogy közvetlenül az Istentiszteletek után lassan munkához. Kétszáz szekeret vezényeltek a szigmondházi gátakhoz, ahol délután két órakor megkezdődött az intenzív munka a gátszakadás helyreállítására. Az a cél, hogy a gát megerősítése után legalább még két méterrel felemeljék, nehogy a víz, amely esetleg meghaladja az 500 centiméteres vízállást is, alulról kerítse újra körül a várost.

Radu Cornel dr. a városi mérnöki hivatal készségét alarminoza. A délelőtt folyamán egy körrendeletet bocsájtott ki, amelyben permanens-szolgálatot rendelt el újra a városi köz igazgatásban. Együttal megbizta Muresan János városi főmérnököt, hogy holnap reggelig minden eszközzel hasson oda, hogy a várost védő gátrendszer meggyengült pontjai újra megerősítsenek. A délutáni órákban a mikalakai csatornánál, valamint az egykori Vesztő-sely-telepi töltésnél munkába állottak a fákllyakkal ellátott városi munkások, hogyha kell, egész éjszakán át tartó, szakadatlan munkával helyreállítsák a gátak relatív biztonságát.

Az Aradi Közlöny munkatársa az újabb árvízveszedelem hírére kérdést intézett dr. Lázár Ágoston megyei közigazgatási igazgatóhoz, aki a következőket jelentette ki:

— A megyében minden jelentősebb gátat már hetekkel ezelőtt megerősített a megye mérnöki hivatala. Három hétig szakadatlanul

Wimmer Ferenc „lejátszotta” a három aradi ügyvéd kirablását

Helyszíni szemle a kifosztott ügyvédek lakásán — A betörő a rendőrség előtt megismételte a három betörést — Az álkulcs kalandos megszerzése

A Perjámoson elfogott vakmerő nemzetközi betörő: Wimmer Ferenc kihallgatása a rendőrségen tovább folyik. Wimmer vallomása ellenőrzése végett az aradi rendőrség újabb helyszíni szemlét tartott a három kirabolt ügyvéd lakásán, ahova magukkal vitték Wimmer Ferencet is, hogy játsza le elejétől végig a betöréseket. Mint most megállapítást nyert, Wimmer az állomásról jött és kileste, hogy a három ügyvéd mikor megy el családjával együtt hazulról. Legelőször Hentiu dr. lakásába hatolt be. A rendőrség emberei itt bezárták a lakásba vezető ajtókat és Wimmer megmutatta, hogy az álkulcs segítségével minden nehézség nélkül jutott be a konyhába, majd pedig a hálószobába.

A szekrényt ismét felfeszítette, majd pedig megmutatta azt is, hogy hogyan ment át a Hentiu dr.-tól lopott holmikkal Furdai dr. lakásába. Itt hasonlóképpen járt el. Utóljára pedig Lepa dr. lakásába hatolt be. Itt is bezárták az összes ajtókat és Wimmer Ferenc, akinek bilincseit most levették, egy ügyes mozdulattal kinyitotta a lakás ajtaját, majd pedig felfeszítette a hálószoba szekrényét és megmutatta azt is, hogy hogyan kúrtolt pénz után az éjjeliszekrényben, mivel először azt hitte, hogy a csomagokban levő új ötezer lejesek nem bankjegyek, hanem sorsjegyek. A helyszíni szemlénél jelen volt Iancu Traian, a bünygyi osztály vezetője, valamint Margescu komisszár is.

Eddig kérdés tárgyát képezte az is, hogy honnan szerezte Wimmer az álkulcsot. A rendőrségnek ugyanis az volt a gyanúja, hogy a betörőnek büntársa is volt. Wimmer azt vallotta, hogy az álkulcsot minden szerszám nélkül, szeszeg segítségével csinálta. A csiszolást pedig olyan ék segítségével végezte, mint ami-

folyt a munka a glogováci töltésen is, ahol a mesterséges átvágásokat éppúgy, mint a víz áttörésének a helyét is teljes biztonsággal helyreállítottuk. Ami a szigmondházi töltést illeti, ott Mladin főbíró vezetésével közmunkára rendeltük ki a lakosságot és bizonyosra vehető, hogy holnap reggelre már az ottani gát-törést is helyreállítjuk.

Pap Tihamér folyammérnökségi vezető főmérnök a következőket közölte:

— Véleményem szerint a dobrai áradat még nem azonos a szokásos tavaszi „zöld-árral”. Gyulafehérvárral egy olyan megállapodásunk van, hogyha a víz szintje meghaladja a 100 centimétert, erről haladéktalanul értesítést kapunk Aradra, hogy a magunk részéről is jelezhessük a „zöld-ár” megindulását a magyarországi vízrajzi szolgálatnak. Gyulafehérvár azonban mindeddig semmit nem jelzett, tehát igen valószínű, hogy az áradást a Sztrigy-patak okozza, amely számos hegyipatakot fogad magába. Mindenesetre el kell készülnünk pontokra egy újabb kétméteres vízszint-emelkedésre, mert Dobráról az ár megérkezése Aradra péntek délelőtt 10—11 órára várható.

Radu Cornel dr. nyilatkozata

Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök munkatársunk számára a következőket jelentette ki:

— A folyammérnökség értesítése után az összes óvatossági rendszabályokat életbe léptettük. Muresan János városi főmérnök ur már a délelőtt folyamán megtette az összes biztonsági intézkedéseket és a védőtöltések megerősítésének munkáját, ha kell, egész éjjel át folytatni fogjuk. Nem valószínű, hogy ez a részleges vízállás-növekedés veszélyes helyzetet teremthetne bárhol is, de kötelességünk, hogy az árvíz sújtotta lakosságnak még épen maradt értékeit teljes erőnkkel megvédelmezzük azokon a területeken, amelyek a védőgátak közelében vannak.

lyen a mozdonyok kerekeiben van. Ma azután végülis bevallotta, hogy honnan származott az álkulcs. Mint ismeretes, első elfogatása után Wimmert Gyulafehérvárról Szatmárra akarták szállítani. Megmotozása alkalmával két álkulcsot találtak nála, amelyet természetesen elvették tőle. Wimmer észrevette, hogy az álkulcsokat abba a táskába tették, amelyet az egyik csendőr magánál hord. A vonaton utközben a csendőr táskájából kilopta az egyik álkulcsot. Vallomása szerint az egyik állomáson a csendőr leszállt és ezt az alkalmat használta fel ahhoz, hogy a vonatról leugorva elmeneküljön. Ezután jött Aradra, ahol a három betörést elkövette.

A Wimmer szökése alkalmával őrizetbe vett nőnek, Fehér Juliannának szerepe most már tisztázódott. Mint megállapítást nyert, ő maga nem vett részt a betörésben, hanem az állomás közelében várta Wimmert, amíg a „munkát” be nem fejezte.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: A SZERELEM FOGLYA. Németül beszélő, pazar kiállítás, irodalmi értékű társadalmi dráma. A modern asszony problémáit tárgyaló trilogia második filmje, melynek főszerepeit NORMA SHEARER és LIONEL BARRYMORE játsszák.

SELECT MOZGÓ: 24 ÓRA. A Paramount-slágerszeriá egyik leghatásosabb mesterműve, mely megismerteti a közönséggel Amerika speciális mentalitását társadalmi osztálykülönbségekről, a nőről és a szerelemről. CLIVE BROOK és MIRIAM HOPKINS a főszerepekben.

1-SZERRE 2 SLÁGER JÖN: Johann Strauss: A DENEVÉR (Anny Ondra) és Nemirowsky I.: A BÁL (Dolly Haas.)

Ünnepségek Aradon Goldis László hetvenedik születésnapja alkalmából

A királyi család tagjait is meghívják az ünnepségekre

Ebben az évben tölti be hetvenedik születésnapját Goldis László volt miniszter, aki tudvalevőleg a legnagyobb román kultúregyesületnek, az „Astra“-nak az elnöke. Ugy az Astra vezetősége, mint Goldis László politikai barátai, valamint tisztelői méltó módon akarják megünnepelni a volt miniszter hetvenedik születésnapját. Értesülésünk szerint az Astra kultúregyesület vezetősége június 19-én és 20-án, a görögkeleti pünkösd napjain nagyszabású kulturális ünnepségeket akar rendezni Aradon Goldis László tiszteletére. A közeljövőben megjelenik Goldis László életrajza, amelyet *Jelecuteanu Ioan*, a *Gazeta Invalidatorilor* (Tanítók Lapja) szerkesztője irt meg. Kiadják ebből az alkalomból Goldis Lászlónak a magyar és román parlamentben elmondott beszédeit is.

Értesüléseink szerint az aradi nagyszabású kulturális ünnepségekre meghívják a királyi család tagjait is, úgy hogy nem lehetetlen, hogy a közeljövőben, június hó folyamán ismét Aradra jön II. Károly király.

— A buvárhajók kérdéséről tárgyalja a leszerelési konferencia. Genéből jelentik: A leszerelési konferencia flottabizottsága ma a buvárnaszádok kérdéséről tárgyalta le. Az olasz delegátus javaslatot terjesztett elő, hogy a sorhajókat és a buvárnaszádokat egy időben szüntessék meg. A bizottság ezután a tengeri aknák kérdésének megvitatására tért át.

— Egy község lakói az intermár-bizottság ellen. Kolozsvárról jelentik: A Gyulafehérvár környékén lévő Data Romana községben valóságos lázadás tört ki az ottani intermár-bizottság ellen. A népharag kitörését az iskolaigazgató idézte elő, aki felizgatta a lakosságot a községi előjáróság ellen, amiért árléjtésen bérbe akarták adni az iskola földjét. Az ügybe beleavatkozott a csendőrség is, mire az emberek megtámadták a csendőröket is, akik végül a község házára menekültek. Az előjáróságnak a kertekben keresztül kellett elmenekülni, nehogy megverjék. Később nagyobb csendőri készültség szállt ki a helyszínre és jelenleg az intermár-bizottság elleni lázadás ügyének tizenhat letartóztatottja van. A vizsgálat folyik.

— Öngyilkos lett egy valutacsempész berlini bankár. Berlinből jelentik: Tegnap öngyilkosságot követett el Berlin egyik legismertebb bankára, akinek terhére súlyos vétségek bizonyosodtak be. Blum bankár a devizarendelést szegte meg és hatalmas összegeket csempészett külföldre, amiért súlyos büntetés járt volna. Amikor megtudta, hogy tette kiderült, a halálba menekült. Az öngyilkosság kipattanásakor Bernheim bankár, Blum társa a bankház helyiségébe ment, ahol a bizonyítékokat sorban elégette. A rendőrség az éjszaka folyamán Bernheimot letartóztatta.

— A Duna katasztrófái áradása. Bucurestiből jelentik: A Duna újabb áradása katasztrófát idézett elő Besszarábia déli részében. Sokezer hektár föld teljes termése elpusztult. Cartol, Satu nou, Largeanca, Matasca, Capana, Balca és Caslita falvak eltűntek a föld színéről. A víz teljesen elárasztotta a Duna-delta területét. Tulceamegye számos községe is teljesen víz alatt áll, sokszáz ház teljesen elpusztult. A delta-területen pánik uralkodik a lakosság körében.

Leánykereskedők garázdálkodnak Romániában

Leányok tömegét szállították Alexandriába

Constancából jelentik: A rendőrség nagyarányú leánykereskedelmi szervezetnek jött nyomára. Ez a szervezet már hónapok óta folytatja üzelmét és az elcsábított leányok egész tömegét szállította Alexandriába. A nyomozás eddigi adatai szerint a társaság egyik vezetője egy Samy nevű utazó, aki legutóbb, — körülbelül egy héttel ezelőtt — magával csábított egy kiskorú leányt Bucurestiben. A leánynak azt mondotta, hogy nagyszerű állást szerez számára Constancában. El is utaztak, de a leányról Constancában semmit sem tudnak. Valószínűnek tartják, hogy valamelyik hajóval Keletre szállították. A társaság kábítószerkereskedelmével is foglalkozik és nagy mennyiségben adja el Constanca éjszakai szórakozóhelyein a morfiumot, kokaint, ópiumot és heroint. A hatóságok nagy erővel nyomoznak a társaság jeleplezése érdekében, munkájukkal azonban rendkívül nehezen haladnak előre, mert a constancai alvilág szigorúan őrizi titkait és óvakodik minden idegentől, akiben rendőrügynököt sejt. A rendőrség egyelőre Samy nevű utazó után nyomoz, mert azt reméli, hogy az utazó letartóztatásával sikerülni fog az egész szervezet jeleplezése.

— A kormány cáfolja a levél- és telefoncenzurát. Bucurestiből jelentik: Helyes helyen értevesen cáfolják azokat a híreket, mintha telefon-, levél- és egyéb cenzura lépett volna életbe az országban. Az illetékes hely közlése különösen a „Viitorul“-ban Pangal elleni támadásokra ad választ.

— A legszebb inget, nyakkendőket, pyjamaikat Kozmánál, VII. Károly király-ut 3. sz. kapja.

MOST KEZDŐDNEK AZ OLCsó NAPOK

a GOLDHAUSBAN!

Selymek, Delainek, Kartonok, Ingefiřek, vásznak óriási választékban

Temesvár, Dom-tér 7. ~~Arad~~ Arad, Bulev. Reg. Ferd 11.

— Vigyázat, hivatalos titok! A belügyminisztérium körrendeletet küldött az aradi hatóságokhoz, amelyben felhívja figyelmüket arra, hogy hivatalos titkokat hangosan ne tárgyaljanak egy közhitatalban sem a tisztviselők, mert ez az eddig tapasztalt gyakorlat rendkívül megkönnyíti a kémek munkáját. Ezentúl tehát, — belügyminiszteri rendeletre, — a közhitatalnokok csakis süttogva fognak egymással közölni szolgálati utasításait.

— A vingai keresztjáró ünnepségek. A vingai katolikus hívek szép ünnepségek keretében tartották meg a keresztjáró szertartásokat. Népes körmenetben vonultak ki a dvorini kálvária-dombrára, ahol a római katolikus énekhar Havlik Imre karmester lendületteljes vezénylete alatt, nagyszerű egyházi hangversenyt rendezett. Bolgár, magyar és német nyelvű egyházi énekeket adtak elő a hívek őszinte tetszésére, majd az iskolásgyermekek szavalóversenye következett, akiket Havlik Vencel plébános tanított be nagy szeretettel és fáradtságot nem kimélve. Ezután a keresztjáratosság következett, melyet szintén magyar, német és bolgár nyelven tartottak meg. A vingai katolikus hívek ünnepi körmenete ezután visszatért a templomba, ahol májusi ájtatossággal fejezték be a keresztjáró ünnepségeket.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József“ keserűviz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc József viz alhasi megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A pénzügyigazgatóság nyugdíjigazgatóságának közlése szerint, pénteken azok a nyugdíjasok kaphják meg illetményeiket, akiknek nevei R és S betűvel kezdődnek.

— Szabadlára helyezték a gázoló soffírt. Az aradi törvényszék vádtańácsa ma foglalkozott Kerekes János soffír letartóztatásának ügyével, aki — mint ismeretes — Szabadhely mellett autójával halálra gázolt egy gyermeket. A vádtańács nem látta a további letartóztatás szükségességét fenntartani ezért elrendelte Kerekes János soffír szabadlára helyezését. — Ugyancsak most tárgyalta a vádtańács Klein János, Grosz József és Ursutiu József betőrők ügyét, valamint a május elsején letartóztatott kommunisták fogvatartását, akiknek további őrizetbevétele mellett döntött.

Cluji Román Opera.

Szerdán, május 11-én este

Carmen

Lya Pop, Dobranskaja, Socuischi, Andreescu felléptével.

Csütörtökön este

N. Apostolescu tenorista felléptével

Aida

Aca de Barbu, Lya Pop, Socuischi felléptével.

Pénteken este

N. Apostolescu és G. Foleacu vendégfelléptével

A zsidónő

Aca de Barbu, Dobranskaja és Mihailescu felléptével

Az előadásokat BOBESCU karnagy vezényli.

Balletmeister MORAWSKY.

Primaballerina VIOLA GLORIA.

— Az előadások a nyári színházban lesznek. — Rendes helyárak. — Jegyek a téli színháznál.

— Háromszáz álkulcs egy Aradon elfogott betörőnél. Az aradi rendőrség ma kisérte át az ügyészségre Aron Mózes regátbéli betörőt, aki vasárnapról hétfőre hajó éjjel az aradi orth. izraelita templom perselyeit feltörte és kifosztotta. A betörőnél mintegy 300 darab különféle álkulcsot találtak, azonkívül különböző feszítővasakat és más betörőszerszámot. Aront a vizsgálóbíró kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte.

— U. Eghy Ghyssa mozgásművészeti iskolájának előadása május 18-án, szerdán este a téli színházban. — Uj, modern eszmék színpadra vitele fogja a közönséget bámulatba ejteni ezen az immár 9-ik évzáró estélyen.

— Holnap, szombaton este 9 órakor a Kulturpalotában tartja meg a Gutenberg-dalkör 60 tagból álló vegyeskara és a 40 tagból álló zenekar hangversenyét, melynek kiemelkedő száma: Goethe—Mendelssohn: „Walpurgis-éj“ című műdal, amelyet Aradon még egyetlen dalkör sem adott elő. „A megzenésített Goethe“ címen Csillag Lajos, az ismert Goethe-fordító tart előadást. Belépő díj nincs, a műsor megváltása kötelező.

— Törökországban bevezetik a szőnyeg- valutát. Istambúlból jelentik: Az istambuli áru-minfavásáron a török közgazdaságiügyi miniszter nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek amelyben közölte, hogy Törökország a külkereskedelemben szőnyeg- valuta bevezetését fogja életbeléptetni. Ez annyit jelent, hogy Törökország az importált árukért szőnyeget ad cserébe. Ez az érdekes újítás minden esetre nagy jelentőséggel bír majd Törökország külkereskedelmi életére nézve.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a tavaszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknék. Az összes gyógytényezők, — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

SPORT KÖZLÖNY

A magyar válogatott-jelöltek főpróbáján a III. Ker. legyőzte német ellenfelét

Máriássy kapitány összeállította az olaszok elleni válogatottat — Kalmár a jobbhátvéd posztján — III. Ker. FC—Wacker 5:2 (2:2)

Budapestről jelentik: A III. ker. FC a Magyarországon turázó és Romániába készülő müncheni Wacker ellen vette fel a küzdelmet. és ez alkalommal az MLSz felhasználta az alkalmat a vasárnapi fontos válogatott mérkőzés próbagaloppjára. Ugyanis Máriássy Lajos válogatott kapitány a III. ker. FC csapatát teltűzdelte azokkal a válogatott-jelöltekkel, akiknek beállítására felett még véglegesen nem döntött.

A III. ker. csapatában az I. féldőben Hada, Kalmár, Titkos, Takács II. erősítették a kerületiek csapatát és ebben a féldőben mégis csak 2:2 volt a mérkőzés állása. Majd szünet után a válogatott-jelöltek helyét Lázár és Cseh II. kivételével kerületi játékosok foglalták el és annak ellenére, hogy szünet után csak két válogatott volt a csapatban, jobban gördültek a támadások. Ebben a féldőben a III. ker. még három gólt rugott és így 5:2 arányban nyerte meg a mérkőzést.

Vasárnap bajnoki mérkőzés során az ősriválisok csapnak össze

Vasárnap érdekes bajnoki fordulót fognak lebonyolítani. Az összecsapások sorából messze kimagasló a két ősrivális, az AMTE és az ATE találkozója. A mérkőzés színhelye az AAC-pálya lesz és egészen bizonyos, hogy nagyiramu és főleg izgalmas összecsapásnak lesz szemtanúja a közönség. Az AMTE a legutóbbi nemzetközi mérkőzés második félidejében megmutatta, hogy tud küzdeni és szívvel-leléssel harcol a győzelem kivívásáért. Az AAC stílusos együttes és így a mérkőzésen a stílus és az erő összecsapni. A nagy mérkőzés győztesét lehetetlen megjósolni, az a csapat fog győzni, amely pillanatnyilag jobb formában van.

O A Ripensia tovább turázik. A Ripensia turavezetőségének — a csapat utóbbi sikeres szereplése nyomán — újabb turameccseket sikerült biztosítani. így a temesvári profik folytatják turájukat Franciaországban.

O Villámtorna Temesvárott. Temesváron a négy vezető egyesület vasárnap villámtornát bonyolít le.

O Váradnak ismét pesti vendége lesz vasárnap. A Törekvés vasárnap az amatőr bajnokaspiráns FTC-t látja vendégül.

O Csermői Sport Club—Belini Sport Club 3:2. Egyenlő ellenfelek küzdelme, melyből az állóképesebb csermői csapat került ki győztesként. Góllövők: Csépak II. (2), Popa, illetve Kádár.

O Vadász MSC—Csermői MSC 0:0. A Csermőn megtartott mérkőzést még a pártoskodó bíró sem tudta csapatának, a VMSC-nek megnyerni. A mérkőzés teljesen gyenge játékvezetés miatt az utolsó percekben botrányba fulladt.

O Olimpia a szatmári kerület bajnoka. Szatmárról jelentik: Az Olimpia nyerte a szatmári kerület 1931—32-és bajnokságát.

O Győzött a Bocskai Ploestiiben is. A Bocskai Markos (2) és Opata gólyaival 3:0 arányban győzte le a ploesti-i Tricolort.

O Baj van a müncheni Wacker romániai turájával. A Wacker itteni elhelyezését a Crisana váltotta, de a váradi együttes május 8-ra nem tudott ellenfelet szerezni a németeknek, így a tura még kétséges.

O Az Ujpest holland turára indul. Az Ujpest csapata csütörtökön indult háromhetes hollandiai turájára, amelyen a teljes keret vesz részt. A válogatottban szereplő Dudás és Borsányi, valamint a gyógyulófélben lévő Auer utólag követi az együttest.

O Bocskay—Brasovia 1:0 (1:0). Brassóból jelentik: A budapesti csapat fáradtan játszott és minden mozdulatán látható volt a fázasztó tura hatása. A mérkőzést eldöntő gól tulajdonképpen a Brasovia hátvédjének öngóljából esett.

A mérkőzésen Kalmár fedezetjátéka jelentett élményt. Hada biztoskezü kapuvédőnek mutatkozott, Cseh II. rendkívül élelmes volt, Lázár is derekas munkát végzett és ennek a mérkőzésnek, valamint a játékosok megfáradlásának alapján az olaszok ellen május 8-án Budapesten sorra kerülő rendkívül nagy fontossággal bíró Európa Kupa-küzdelemre Máriássy Lajos dr. a következőképpen állította össze a csapatot:

Hada—Kalmár, Dudás—Borsányi, Sárossi, Lázár—Titkos, Cseh II., Turay, Toldi, Hires.

Tartalékok: a Budai „11”-ből Horn, Kordnyl és Takács II.

A mérkőzés iránt sportkörökben világszerre nagy az érdeklődés és a külföldi olasz győzelmet vár, míg Magyarországon, annak ellenére, hogy a csapat Bécsben 8:2-ös súlyos vereséget szenvedett, mégis biznak a magyar együttes tudásában.

O Portugália—Jugoszlávia 3:2. A Lisszabonban lejátszott mérkőzést a portugálok nehez küzdelem után 3:2 arányban nyerték meg.

O Nyugatmagyarország súlyos veresége. Grác-ból jelentik: A Nyugatmagyarország és Stajeroszág közötti összecsapást csütörtökön bonyolították le és ezen a magyarok katasztrófális, 7:1 (4:1) arányú vereséget szenvedtek.

O Bajnoki meccset játszottak az amatőrök Budapesten. A BSZKART a csütörtöki bajnoki mérkőzésen 4:1-re verte az utolsó helyezett III. Ker. TVE-t.

O Győzött a Ferencváros—Hungária kombinált. Zürichből jelentik: Csütörtökön játszotta első turamerkőzését a Ferencváros—Hungária kombináltja, mely alkalommal a Blu Star és a Young Fellow legjobbjaiból összeállított együttes volt az ellenfél. A magyar kombinált Barátky és Kohut gólyaival 2:1-re győzött.

O A román Davis Cup-pár. Romániát az angolok elleni Davis Cup-mérkőzésen Misu és Poulieff fogják képviselni. A küzdelem a mi részünkre teljesen reménytelen.

O Minden számban győztek a magyar teniszszekők. Budapestről jelentik: A magyar—finn Davis Cup küzdelem ma véget ért. A csütörtöki napon Gabrovitz 6:1, 6:1, 6:1 arányban fölényesen intezte el Biandet-et, míg a Kehrling—Grontenfelt közötti kétszettes küzdelem a magyar bajnok 6:0, 6:3 arányú győzelmével ért véget.

Elmegyógyintézetbe zártak egy bucuresti-i számtantanárt, mert jogait követelte

Bucurestiből jelentik: Szenzációs leleplezést közöl az egyik bucuresti-i lap mai számában. A lap nem kevesebbet állít, minthogy ép elmével az elmegyógyintézetbe zártak egy fiatal bucuresti-i professzort, az egyik fővárosi gimnázium számtantanárát, az érdekes eset részletei a következők:

Körülbelül három évvel ezelőtt történt, hogy Agopian Grigore, az egyik bucuresti-i gimnázium számtantanára konfliktusba keveredett az intézet igazgatójával. A konfliktus eredményeképpen a fiatal tanárt elbocsátották állásából és Agopian Grigore megkezdte kálváriáját katedrája visszanyerésére. Minden módozatot igénybevetett, a lapokhoz folyamodott, felségfolyamodványt írt, sőt a parlamenthez is adresszált egy memorandumot, amelyben éles hangon kritizálta a történeteket. A parlamenthez intézett éleshangu memorandum miatt gyűlt meg azután a baja a fiatal professzornak. Letartóztatták azon a címen, hogy inzul-

Az árvíz különös pusztítása Berzován

A geizirszerűen kirobbanó talajvíz előntötte a Kornis-féle mészgyárat Berzován

Berzovárról jelentik: A berzovai állomás közvetlen szomszédságában elterülő Kornis-féle mészgyár, mely magas fekvésének köszönhető, hogy nem szenvedett kárt az árviztől, különösképpen mégis áldozatul esett a víz pusztító erejének ma éjszaka. A mészgyár telepén lakó ör hatalmas, robbanásszerű zajra ébredt éjjel körül álmából, amikor kieszett házikójából, hogy megállapítsa a sajátos zaj okát, csodálkozva látta, hogy a kohó közelében levő talajmélyedés közepén hatalmas oszlopban geizirszerűen tör elő a víz a földből. Nem tulajdonított nagy fontosságot a különös tüneménynek, csak akkor ijedt meg s lármázta fel a környék lakosságát, amikor egy újabb robbanás után a víz olyan elementáris erővel tört elő a földből, hogy kezdte előnteni az egész gyártelepet. S mire az álmukból felvert falusiak a mentés! munkálatokhoz foghattak volna, a makacsul zuduló víz elárasztotta a kohót és a raktárhelyiséget is, amelyben több vagon mész volt felhalmozva.

Csak a késő délelőtti órákban hagyott alább a víz áradása. Közel 200.000 lejnyi a kár. Szakértők szerint a sajátos árvizet a Maros áradásakor a szivacsos talajban felgyülemlett rengeteg tömegű víz okozta általa, hogy hatalmas nyomást gyakorolt a mélyebb, szilárd rétegek közé szorult talajvízre, mely egyéb lefolyás hiányában felfeszítette a föld kérgét. A cég motorszivattyukat rendelt ki Temesvárról, hogy eltávolítsák a gyár helyiségeiből a vizet.

Oriási mennyiségben vásárolja a búzát a szovjet

A megvett mennyiséget a keleti hadsereg ellátására fordítják.

Londonból jelentik: A terménytőzsdén megszilárdultak az árak, ami annak a hírek tudható be, hogy a Szovjet Kanadából 40.000 manitoda búzát, Ausztráliából pedig 7000 tonna búzát vásárolt azonnali szállításra és azonnali készpénzfizetésre. A tőzsdén olyan hírek terjedtek el, hogy a Szovjetnek nagymennyiségű búzára van szüksége és hogy jelenleg is 100.000 tonnára alkudozik. Hírek szerint Orszországnak 5—10.000.000 busel búzára van szüksége az idei termés begyűjtéséig. Abból a körülményből, hogy a most vásárolt mennyiségeket Sibériába és főleg Vladivosztkba szállították, arra következtettek, hogy a búzát a Szovjet keleti hadseregének ellátására használja fel.

*****

Egy bucuresti-i lap feltűnőskeltő leleplezése. Agopian tanár tragédiája. Memorandum a parlamenthez

tálta a parlamentet, majd megállapították, hogy nem felelős tettéért, mert nem épelméjű. Az elmegyógyintézetbe került s ott van a mai napig, barátai minden intervenciója ellenére.

— Az elmegyógyintézet orvosai pedig — írja a lap — maguk is megállapítják, hogy Agopian Grigore teljesen épelméjű, ennek dacára azonban felsőbb utasításra bent kell tartani.

A lap végül az Igazságügyminiszterhez fordul és sürgős vizsgálatot követel az ügyben. A cikk nagy feltűnést keltett és előreláthatólag megindul a vizsgálat annak megállapítására, hogy épelméjű-e a fiatal tanár, ahogyan az orvosok állítják vagy pedig tényleg elmegyógyintézetbe kerülésre szorul. Ha a bucuresti-i lap állítása megfelel a valóságnak, úgy külön vizsgálatnak kell megállapítania, kinek a műve volt ez a súlyos visszaélés, amely egy jogaiért harcoló embert megfosztott egyéni szabadságától.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A francia szakértők javaslatára decentralizálják az állami adóbehajtást

A befolyó jövedelemből kizárólag a tisztviselőket és nyugdíjasokat fizetik ki — A bizottság május 15-én befejezi működését — A parlament rendkívüli ülészsaka — Egy milliárd francia frankos kölcsönt kap Románia

Az adóhivatali szerveket reorganizálják, hogy könnyebbé tegyék az adóbehajtást

Argetoianul pénzügyminiszter, Charles Rist, Bratescu Zamfir pénzügyi alminiszter és Mihalescu államtitkár részvételével tovább folynak azok a tanácskozások, amelyeken a költségvetés helyzetét tárgyalják meg. A legutóbbi ülésen áttanulmányozták azokat a listákat, amelyek az 1932-es év első négy hónapjának bevételeit, valamint az eddigi kiadásokat tüntetik fel. Ebben bennefoglaltak azok az összegek, amelyeket a nemrégiben felvett 150 millió frankos kölcsönből fizettek ki, valamint azok a kifizetések is, amelyek 1932 március 31-ig az 1931-es költségvetés terhére történtek. Megállapították, hogy az állam teljes mértékben eleget tett külföldi hitelezőivel szembeni kötelezettségeinek. Ugyancsak megállapították azt is, hogy az állam az egész országban január és február hónapra kifizette tisztviselői és nyugdíjasai járandóságait. Március hónapra pedig részben történtek kifizetések.

A hadsereg szükségletének ellátása

A tanácskozásokon hozott határozatok közül a legfontosabb az, amelyeknek értelmében az államnak ugy rendes, mint a francia szakértők tanácsa nyomán származó rendkívüli jövedelméből egyelőre csak a tisztviselők és a nyugdíjasok követelését fogják kielégíteni. Ezután kerül sor az állami szállítások kifizetésére.

A francia szakértők száma egyébként egyre szaporodik. Tegnap megérkezett a fővárosba Paux bucuresti-i francia követ és Balger pénzügyi szakértő, akik szintén résztvesznek a bizottság munkájában. A bizottság tagjai egyébként most a pénzügyminiszteriumban dolgoznak és azokat az adatokat tanulmányozzák, amelyek az utóbbi négy év költségvetéseit ismertetik és amelyek egyben a direkt és indirekt adókból származó bevételek feltűnő csökkenéséről számolnak be. Ezeknek az adatoknak az alapján akariák megállapítani azokat az okokat, amelyek — az általános gazdasági válságon kívül — az állam jövedelmeinek ily nagymérvű csökkenéséhez vezettek. Ugyanakkor lehetőségeket kívánnak találni azoknak a jövedelmeknek pótlására, amelyeknek csökkenését csak a gazdasági válság idézte elő. Így felmerült az a terv is, hogy ezeket a bevételeket a vámteteleknél igyekezzenek pótolni. Különös figyelemmel fogja tanulmányozni a bizottság a hadsereg gazdasági szervezeteit, mivel itt is lényeges csökkentéseket akarnak eszközölni, még pedig olyképpen, hogy a hadsereg szükségleteinek ellátását teljesen új és modern alapokra fektetik.

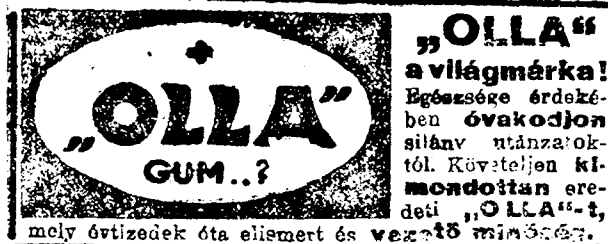
A francia gazdasági szakértők bizottsága előreláthatólag május 15-én fejezi be munkálatait, amelyeknek előrehaladásáról részletes jelentést terjesztenek elő Ristnek, aki a bizottságtól kapott adatok alapján készít el memorandumot, melyet minden valószínűség szerint

május huszadikáig átnyújt a kormánynak. Ennek a memorandumnak egy másolatát Rist felterjeszti a francia kormányhoz is. A memorandum az 1932-es költségvetés további resztringálását fogja javasolni. Ugyanakkor pedig javaslatot tesz az adók intenzívebb behajtására vonatkozólag is, valamint feltünteti azokat a törvényeket, amelyek az új pénzügyi rendelkezések érdekében bizonyos változtatásokat kell eszközölni. Ezzel egyidejűleg több új törvényjavaslat elkészítését fogja ajánlani, amelyek természetesen mind az új pénzügyi intézkedéseket kodifikálják. A memorandum átadása után a francia pénzügyi szakértők Charles Rist-tel az élükön elhagyják az országot.

Rist memorandumja az újonnan alkotott legfelsőbb gazdasági bizottság elé kerül, majd pedig rendkívüli ülészsakra hívják össze a parlamentet a költségvetés módosítása, valamint az új gazdasági és pénzügyi jellegű törvények megszavazása végett. A rendkívüli ülészsak befejezése után Argetoianu pénzügyminiszter tárgyalásokat kezd a francia kormánnyal egymilliárd francia frankos kölcsön lebonyolítása érdekében. Ezt a kölcsönt a francia állam nyújtaná a román államnak és arra szolgál, hogy a kormány egyensúlyba hozhassa az 1932-es költségvetést. Ebből a kölcsönből fedeznék az állam külföldi kötelezettségeit is. A terv szerint az 1933-as költségvetés egyensúlyát már azoknak a gazdasági és pénzügyi intézkedéseknek kell fogantatásítaniok, amelyeket a kormány a francia szakértők tanácsai alapján fogantatosít.

Új rendszer az adóbehajtásban

A francia pénzügyi szakértők munkásságának máris nyoma mutatkozik. A pénzügyminiszter ugyanis elhatározta az adóhivatali szervek reorganizálását. Ebből a célból már bizottság is alakult, amely ezt a kérdést tanulmányozza. A pénzügyminiszteriumban lefolytatott tanácskozások alapján elhatározták, hogy az ellenőrző és számfelvetési, illetve könyvelési szerveket ezentul teljesen külön választják a tulajdonképpeni adóbehajtó szervektől. Ily módon a számfelvetési és ellenőrző szervek sokkal alaposabban tudják követni és felülvizsgálni a nyomozó szervek működését, ezenkívül pedig bármikor tisztán fog állani előttük az adózók helyzete. Elhatározták azt is, hogy minden megyében öt pénzügyi kerületet létesítsenek, úgy, hogy a kincstár adóbehajtó szerveinek ezentul nem kell bejőnnök a megye székhelyére, hanem a behajtott összegeket a legközelebbi pénzügyi kerületek pénztárába fizethetik be. Ezenkívül falusi nyomozó közegeket is létesítsenek. Ettől azt várják, hogy a falvakban könnyebben fog menni az adóbehajtás. A bizottság úgy határozott, hogy az új rendszert egyelőre kísérletképpen Buzau és Vlasca megyékben vezetik be és abban az esetben, ha a kísérleteknek kedvező eredményük lesz, a rendszert az egész országban meghonosítják.

„OLLA“
a világmárka!
Egészsége érdekében óvakodjon silány utánzatoktól. Követeljen kimondottan eredeti „OLLA“-t, mely öt-tizedek óta elismert és vezető minőségű.

Tizenöt aradi ingatlanra kérte az árverés kitűzését az első kerületi adóhivatal

Ügyvéd, szállodatulajdonos, szeszgyáros az árverést szenvedők között

Az első kerületi adóhivatal ma átiratot intézett az aradi törvényszék telökkönyvi hatóságához, amelyben 15 aradi ingatlanra kérte az árverés kitűzését. Az átirat szerint a 15 háztulajdonos adóhátralékban van, amelyet az adóhivatal többszöri felhívása dacára sem egyenlített ki és így az adóhivatal a kincstár követelését kénytelen árverés útján biztosítani. Az ingatlantulajdonosok között vannak többek között egy Aradon általánosan ismert ügyvéd, egy volt szeszgyáros, azonkívül Aradon egykor vezető szerepet játszott malomtulajdonos örökösei, továbbá egy elsőrendű aradi szálloda tulajdonosai, akik a súlyos gazdasági viszonyok következtében jutottak abba a helyzetbe, hogy házaikat nem tudták kiegyenlíteni.

= Az autók luxusadója és az italmérők engedélyilletéke. A pénzügyigazgatóság felhívja az italmérők figyelmét arra, hogy május hó 16-ikáig minden engedélytulajdonos köteles befizetni a minisztérium által meghatározott engedélyilletéket. Amennyiben a megállapított taxát a fenti ideig valamelyik italmérő nem egyenlíti ki, úgy a pénzügyigazgatóság úgy tekinti, mint aki lemondott engedélyéről és annak nevét törli a nyilvántartásokból. Ugyanez a rendelkezés vonatkozik az autótulajdonosokra is, akik mindezt megelőzően egyenlítették ki az autók után kivetett luxusadót. A pénzügyigazgatóság ennek az adónak befizetésére is május 16-ikát tűzte ki, mint végső határidőt, amelynek elteltével az illető autótulajdonos ellen árverést tűznek ki a luxusadó behajtása céljából.

= A lakbérjárulékok megállapítása az aradi pénzügyigazgatóságon. Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja mindazon háztulajdonosok figyelmét, akiknek házaiban állami tisztviselők, vagy nyugdíjasok számára rekvirált lakások vannak, hogy az állam által fizetendő lakbérjárulékok megállapítására, az 1932—33. évre a törvényszék már nem tart ugynevezett lakbérjárulékok-megállapító tárgyalásokat. Ezek az új rendelkezés szerint, a pénzügyigazgatóság hatáskörébe kerültek át, ezért a háztulajdonosok az erre vonatkozó kérelemhez tartoznak becsatolni a törvényszék által hozott előző ítélet hivatalos másolatát, amely igazolja, hogy a törvényszék az előző évben milyen összegben állapította meg az állam által fizetendő lakbérjárulékokot. A kérelmet, ugyanúgy, mint az elmúlt évben, közjegyzői, vagy a portarell hivatal által hitelesítve kell benyújtani. A kérelmek benyújtásának végső határidejét az új lakbérleti törvény kihirdetése napjától, vagyis április 7-iktől számított 40 napban állapította meg.

= Jóváhagyott fizetési utalványok. A pénzügyminiszterium ma újabb 16 darab jóváhagyott fizetési utalványt küldött le 147.000 lej értékben, amelyet a közelmúltban lekiüldött miniszteri rendelet értelmében, a fizetési utalvány tulajdonosának idej adójába számítanak be az adóhivatalok.

= Portómentesek a hivatalos küldemények. Érdekes pénzügyminiszteri körrendelet érkezett ma az aradi közhivatalok vezetőihez. A körrendeletben a pénzügyminiszterium közli, hogy ezentul a hivatalos hatóságok portófizetési kötelezettségét újra megszüntetik és a régi rendszer lép újra életbe, amely a hivatali kézbesítőkönnyvel feladott postai küldemények számára portómentességet biztosít. Értesüléseink szerint az új rendelkezés kiadásának indítóoka az, hogy a pénzügyminiszteriumban sokallják a hatóságok által bemutatott bélyegköltések kiadási számláit.

A KONVERZIÓS TÖRVÉNY

Dr. Abaffy Aurél és Dr. Parecz György fordításában és jegyzeteivel, a román szöveggel együtt

M E G J E L E N T ! ! !

Kapható: az Aradi Közlöny kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc könyvüzletében.

Ara 45.— Lej.

